

Дарагая Марыя!

Я чытаю пра Вас, што Вы адважна аднавілі надпіс “Не забудзем!”. Ані мы ў Празе не забудзем пра Вас і астатніх палітычных вязняў у Беларусі. Мы ў 70-я і 80-я гады мінулага стагоддзя таксама жылі ў рэжыме ўціску і гвалту, а свабода і дэмакратыя здаваліся нам недасяжнымі. І ўсё ж ільды крануліся і адказам на паліцэйскі гвалт у дачыненні да студэнцкай дэманстрацыі 17 лістапада 1989 года была ўсенародная салідарнасць, і дыктатура ўрэшце вымушана была капітуляваць. Не адбылося ніякага насілля, пераход да дэмакратыі ўрэшце прайшоў як вялікае і радаснае свята. Я цвёрда веру, што такое радаснае свята і шчаслівая будучыня чакаюць і Вашу краіну. Мы з радасцю прывітаем вас у сям’і вольных народаў Еўропы. Ніякая ахвяра, прынесена ў змаганні за свабоду, не бывае дарэмнай. Кожны дзень рэпрэсій стаецца адной прыступкай на шляху да свабоды. Мілая Марыя, ад усяго сэрца зычу Вам радасці і свабоды – Вам асабіста і ўсёй вашай краіне. Не забываем і не забудзем!

Праф. тэолаг Томаш Галік,
каталіцкі святар і прафесар Карлавага ўніверсітэта ў Празе, прэзідэнт Чэшскай хрысціянскай акадэміі

Манс. Томаш Галік (нар. 1948)

вывучаў сацыялогію і філасофію ў Карлавым універсітэце ў Празе (1966-1971), дзе быў вучнем філосафа Яна Патачкі.

У часы камуністычнага рэжыму ўдзільнічаў у падпольным культурным і рэлігійным жыцці (кватэрныя семінары, самвыдат, падпольны касцёл). У 1978 годзе падчас свайго перабывання ў ГДР быў таемна высвечаны ў святары. У канцы 80-х гадоў быў адным з найбліжэйшых супрацоўнікаў кардынала Францішка Тамашака. Да 1989 года з палітычных прычын не мог выкладаць. Працаваў сацыёлагам, псіхолагам, пазней і псіхатэрапеўтам. Пасля рэвалюцыі займаў некалькі высокіх царкоўных пасадаў (сакратар чэшскай часткі біскупскай канферэнцыі), а таксама быў дарадцам прэзідэнта Вацлава Гаўла. У 1990 годзе папа Ян Павел II прызначыў яго кансультарам Папскай рады дзеля дыялогу з нявернікамі, Бенедыкт XVI ганаровым папскім прэлатам (2008).

Прафесар Томаш Галік – вельмі значная постаць з гледзішча еўрапейскай і тэалагічнай прасторы. Пасля 1989 года ён рэгулярна здзяйсняў лекцыйныя і даследчыя паездкі па ўсіх кантынентах. У якасці запрошанага прафесара чытаў лекцыі ў прэстыжных універсітэтах Гарварда, Кембрыджа і Оксфарда, дзе ўсяго чацвёртым чэхам у гісторыі (пасля Т.Г. Масарыка, Э. Бэнэша і В. Гаўла) атрымаў ганаровы дактарат (2016). Галік – член Еўрапейскай акадэміі навук і мастацтваў і лаўрэат шэрагу літаратурных (2010: Прэмія за найлепшую тэалагічную кнігу Еўропы) і іншых прэмій на радзіме і за мяжой, а таксама дзяржаўных узнагарод (2012: Рыцарскі крыж ордэна за заслугі Рэспублікі Польшча). У 2014 годзе яго творчасць была ацэненая прэміяй Тэмплтана.

Цяпер на філасофскім факультэце Карлавага ўніверсітэта выкладае філасофію, сацыялогію і рэлігію. З 1990 года ўзначальвае Чэшскую хрысціянскую акадэмію і займае пасаду рэктара ўніверсітэцкага касцёла Найсв. Сальватора ў Празе.

Томаш Галік

Марыя Бабовіч

Марыя Бабовіч (25 гадоў)

ураджэнка Мазыра, пасля сканчэння БДЭУ засталася ў Мінску, з сяброўкай зняла кватэру і знайшла працу ў кавярні. Пасля забойства на Пушкінскай плошчы Аляксандра Тарайкоўскага там узнік народны мемарыял, да якога насілі кветкі і вянкi ў тым ліку паслы еўрапейскіх краін. Нача́мі камунальнікі прыбіралі вянкi і кветкі і ліквідавалі надпісы на асфальце. Марыя Бабовіч разам з Дзянісам Граханавым была той, хто аднавіў вялікі надпіс “Не забудзем!”, за што была затрыманая і абвінавачаная ў асабліва буйным наўмысным пашкоджанні чужой маёмасці. Была асуджана на 1,5 года “хатняй хіміі”.